

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Pastorale Missionariorvm

Verjuys, Jean-Baptiste

Antverpiæ, 1682

Art. 1. Vtrùm baptizati ab hæreticis sint rebaptizandi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41565

TRACTATUS VI.

De Baptismo.

ARTICULUS I.

*Virum baptizati ab hæreticis sine
rebaptizandi.*

Ntiqua circa hanc quæstionem olim fuit in Ecclesiâ controversia, quæ incepit circa annum Domini 217. teste Spondano ibi num. 1. Quando quidam Agripinus Carthagenensis Episcopus prætextu quodam pietatis, judicabat quòd Ecclesia abominari deberet omnia quæ erant hæreticorum; Et collecto Concilio Episcoporum quorundam ex Asiâ & Numidiâ, cum ipsis Canonem ordinavit de iterando hæreticorum Baptismate cum ad Ecclesiam redirent. Eandem postea sententiam secutus est Tertullianus de Bapt. cap. 14. qui putatur eodem tempore vixisse.

Maximas tamen error iste vires cœpit tempore S. Cypriani circa an. 258. occasione Novatianorum & Cataphrygum, qui eos quos ab Ecclesiâ Catholica divellebant, tamquam

immundos rebaptizabant. Unde provocati quidam Episcopi Catholici, censuerunt eos qui ab hæresi ad fidem Catholicam reverterentur denuò esse baptizandos, rati non nisi in Ecclesiâ Catholicâ verum baptismum inveniri.

Inde cœpit idem error prorepere in Africanam Ecclesiam, in quâ ipse S. Cyprianus vehementissimo hæreticorum odio secutus est sententiam Agripini Episcopi & Tertulliani quem suum solebat vocare magistrum. Episcopi igitur Africani unâ cum Sancto Cypriano Synodum coegerunt Carthagine, in quâ rursus determinatum fuit non nisi in Ecclesiâ Catholicâ esse verum baptismum, ideoque eos qui ab hæreticis & scismaticis convertebantur rebaptizari debere. Quod ut magis roboraretur, Cyprianns copiosorem Conventum coëgit, nempe 71. Episcoporum, tam ex Africa; quàm ex Numidia, in quod idem unanimiter fuit conclusum. Sed quia deerat Auctoritas sedis Apostolicæ, in quâ tunc sedebat Stephanus Papa, placuit omnibus per Synodicam Epistolam totum ad ipsum deferre. Qui re bene examinatâ contrarium diffinivit; videlicet quod hæretici validè possint baptizare, manus imponere, & ordinare: Et tametsi adhuc videretur Cyprianus reluctari, tandem tam ipse, quàm Firmilianus ejusdem erroris maximus propugnator, se S. Sedis definitioni submitit, & cum ipsis omnes ferè Africani Episcopi, qui, teste Hieronymo con-

tra Luciferianos, contrarium illi quod antea secuti fuerant decretum ediderunt, rescissâ priori suâ determinatione.

S. Cyprianum excusat etiam S. August. Epist. 41. ad Vincent, & de Bapt. contra Donatistas lib. 2. c. 4. : & certò constat ipsum in eadem cum Ecclesia Romana unitate usque ad martyrium perstitisse, & semper mirificis præconiis post mortem ab omnibus Patribus fuisse celebratum.

Inde autem in Ecclesia constantissimè perseveravit sententia quòd Baptismus ab hæreticis collatus (nisi aliud obstet) ratus sit & omnino validus. Soli verò Donatistæ pertinaciter priori errori adhæserunt, & propter hoc acriter à S. Augustino ubi supra, impugnati fuerunt.

Pro majori propositæ quæstionis resolutione, pluribus titulis de illa posset dubitari
1. Utrum fides ministri sit de necessitate Sacramenti; quod si esset, citra omne dubium Baptismus ab hæreticis collatus esset invalidus. 2. Utrum hæretici habeant debitam intentionem. 3. Utrum utantur modo sufficienti & non contrario institutioni Sacramenti Baptismi. De 2. & 3. agetur infra. Tantum hîc agimus de primo, secundum quem modum processit decretum seu definitio Stephani Pontificis.

S. Thomas 3. p. q. 64. a. 9. Expressè hoc inquit, & sic resolvit: *Quia minister in Sa-*

Vertical text on the book's spine, likely a library or collection stamp, including the word "BIBLIOTHECA".

cramentis instrumentaliter operatur, non agit in virtute propria, sed in virtute Christi, sicut autem pertinet ad propriam virtutem hominis, charitas, ita & fides. Vnde sicut non requiritur ad perfectionem Sacramenti quod minister sit in charitate, sed possunt etiam peccatores Sacramenta conferre, ita non requiritur ad perfectionem Sacramenti, fides eius. Sed infidelis potest verum Sacramentum præbere, dummodo cætera adsint, quæ sunt de necessitate Sacramenti.

Objicies tamen 1. Extra Ecclesiam non est salus, sed hæretici sunt extra Ecclesiam, ergo ab ipsis non potest conferri Baptismus, qui est Sacramentum salutis.

Resp. Licet hæreticus minister sit extra Ecclesiam, non tamen is qui ab ipso suscipit Sacramentum consequitur salutem extra Ecclesiam, eo quod suscipiat Sacramentum Ecclesiæ, licet collatum ab eo qui est extra Ecclesiam.

Objicies 2. verba S. Ambros. lib. de iis qui mysteriis inicianur c. 4. circa med. *Est enim in aliquibus aqua mendax, non sanat baptismus perfidorum, non mundat, sed polluit.* Resp. Ex illis verbis tantum colligi non licere adulto suscipere baptismum ab hæretico propter Excommunicationem, & ideo, inquit S. Th. ubi supra ad 3. *Sacramentum quidem confert, scil. hæreticus, sed peccat conferendo; & similiter ille qui ab eo accipit Sacramentum; & sic non percipit rem Sacramenti, scil. gratiam mundan-*
tem,

tem nisi fortè per ignorantiam excusetur.

ARTICULUS II.

An Baptismus collatus ab hæreticis sit invalidus defectu debite intentionis.

QUOD intentio ministri requiratur in collatione cujuscumque Sacramenti, est certum. De quo agit S. Thom 3. p. q. 64. a 8. *Quia, inquit, ea que in Sacramentis aguntur possunt diversimodè agi, sicut ablutio aqua, que fit in baptismo, potest ordinari & ad munditiam corporalem & ad sanitatem corporalem, & ad ludù, & ad multa alia hujusmodi, & ideo oportet quod determinetur ad unum. Et ne dicatur, quod actio instrumenti non perficitur secundum intentionem instrumenti, sed secundum intentionem principalis agentis, qui in Sacramentis est Christus Dominus, quâ ratione præcedenti articulo ex eodem S. Doctore probavimus fidem ministri non requiri ad validitatem baptismi. Ipse respondet ad 1. dando differentiam inter instrumenta inanimata & animata, videl. *Quod instrumentum inanimatum non habet aliquam intentionem respectu effectus, sed**